

Ob obletnici izvirnega besedila *Laudato si'*

... Ob deseti obletnici izida okrožnice *Laudato si'* je maja 2025 na Teološki fakulteti potekal mednarodni simpozij »10 let *Laudato si'*: refleksija in perspektive«, katerega sad je znanstvena monografija z enakim naslovom, ki je spodbudila uredništvo revije *Vzgoja*, da je povabilo nekatere avtorje k pripravi prispevkov za to številko, ki je posvečena izvirnemu dokumentu papeža Frančiška. ...

Integralna ekologija in krščansko upanje

... Najprej je treba ponižno priznati, da smo kristjani glede zavedanja ekološke problematike zelo počasni. Še danes je pri nekaterih prisoten dvom v podatke in izkrivljen pogled na odnos do narave. Nikakor ni samoumevno, da bi kristjan stvarstvo sprejemal v zavedanju, da je pri stvarjenju Bog v človeku združil celoto stvarstva in ga ustvaril za dobrega upravitelja. ...

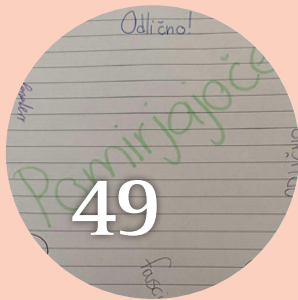
Udejanjanje celostne ekologije v predšolski vzgoji

... Tako je ekološka usmerjenost vrtcu Lavra dobesedno podarjena. Ko je papež Frančišek napisal okrožnico *Laudato si'*, je vodstvo vrtca zaznalo preročnost in aktualnost te okrožnice predvsem z vidika vzgoje novih generacij. Globalno segrevanje se kruto tiče otrok, s katerimi delamo. Oni bodo nosili posledice naših dejanj. ...

Ujeti v odmev

... Prav v tem se skriva razlog, zakaj odmevne komore tako učinkovito širijo lažne informacije; znotraj njih namreč ni nikogar, ki bi neresnično trditev izpodbija. Oblikovanje tovrstnih komor pa je pravzaprav posledica sodobnega delovanja algoritmov na družbenih omrežjih, katerih cilj je uporabnika izpostaviti vsebinam, ki ga bodo najdlje zadržale na določeni platformi. ...

Zavestno zvezno dihanje

... Za uspešno inkluzijo je znotraj učnega procesa in učnega okolja smotno uporabljati tehniko zavestnega zveznega dihanja, saj ta preprosta tehnika prispeva k izboljšanju počutja in uspešnosti učencev z vidika učenja. V inkluzivni pedagogiki namreč zvezno dihanje podpira čustveno uravnoteženost in osredotočenost učencev. ...

Uvodnik

- 3 *Silvo Šinkovec*: **Bodi hvaljen**

V žarišču: Kako ohranjati naravo?

- 5 *Silvo Šinkovec*: **Ob obletnici izvirnega besedila *Laudato si'***
7 *Roman Globokar*: **Okoljska vzgoja - spregledano poslanstvo Cerkve**
9 *Konrad Glombik*: **Izzivi varovanja okolja na Poljskem v luči okrožnice *Laudato si'***
11 *Igor Bahovec*: **Integralna ekologija in krščansko upanje**
13 *Martin Perčič*: ***Laudato si'* v kontekstu personalistične etike**
15 *Mateja Pevec Rozman*: ***Laudato si'* v luči etike vrlin**
17 *Anton Lesnik*: **Skrb za gozd v našem skupnem domu**
19 *Urška Mali Kovačič*: **Okoljska etika v izobraževanju**
21 *Jožica Merlak*: **Udejanjanje celostne ekologije v predšolski vzgoji**

Naš pogovor

- 23 *Dragica Motik in Silvo Šinkovec*: **dr. Josipa Nemet: Kakšna naj bo zdravstvena vzgoja?**

Biti vzgojitelj

- 27 *Albin Vrabčič*: **Motivacija**
29 *Pavle Šijanec*: **Izkušnje učitelja matematike**

Starši

- 31 *Octavian M. Machidon*: **Med močjo in ljubeznijo**
34 *Zala Petkovšek*: **Poznavanje in praznovanje slovenskih državnih praznikov**

Področja vzgoje

- 36 *Milček Komelj*: **Perušкова mistična simfonija stvarstva**
38 *Boštjan Grošelj*: **Kako mlade naučiti prepoznati populizem?**
40 *Mihaela Tikvica*: **Kulturnocid v času velikosrbske agresije na Hrvaško**
42 *Zoja Šuc*: **Ujeti v odmev**

Duhovni izziv

- 44 *Sveti Frančišek Asiški*: **Hvalnica stvarstva**

Izkušnje

- 45 *Marjan Sedej*: **Kazalniki zrelosti družbe**
47 *Katarina Jensterle Nečimer*: **Slovenska ekipa na taboru ICC v Aveiru**
49 *Maja Ilijavec, Vasilisa Savič, Mojca Kofol*: **Zavestno zvezno dihanje**

- 51 **Iz življenja DKPS**

- 55 **Napovedni koledar**

- 55 **Summary**

Ob obletnici izvirnega besedila *Laudato si'*

■ **Silvo Šinkovec** je predavatelj, terapevt, voditelj seminarjev in duhovnih vaj, urednik revije *Vzgoja*, duhovni asistent DKPS in direktor IFP.

Papež Frančišek je v svojem kratkem pontifikatu napisal vrsto čudovitih in izzivalnih besedil. Med njimi je tudi okrožnica, posvečena varovanju narave. Ob deseti obletnici izida okrožnice Laudato si' je maja 2025 na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani potekal mednarodni simpozij »10 let Laudato si': refleksija in perspektive«, katerega sad je tudi znanstvena monografija z enakim naslovom. Prav monografija je spodbudila uredništvo revije Vzgoja, da je povabilo nekatere avtorje k pripravi prispevkov za žarišče te številke, ki je posvečeno izvirnemu dokumentu papeža Frančiška.

O skupnem domu odločamo vsi

Ko je papež Frančišek leta 2015 objavil dokument o naravi *Laudato si'*, je nagovoril svet, ki se je vse bolj zavedal podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in naraščajočih družbenih neenakosti. Toda njegov namen ni bil napisati dokumenta le o okolju. Papež Frančišek je želel doseči čim širše soglasje glede skrbi za naš skupni dom. Pri pripravi okrožnice je sodeloval s strokovnjaki z različnih znanstvenih področij, prisluhnil škofom z vseh celin in upošteval prispevke drugih krščanskih cerkva ter verskih skupnosti. S tem je pokazal, da vprašanje prihodnosti stvarstva presega ideološke, politične in verske meje. Gre za skupno odgovornost človeštva. Izvirnost *Laudato si'* ni v tem, da govori o ekologiji, ampak da ekološko krizo razume kot antropološko, etično in duhovno krizo.

Kako rešiti naravo?

Ključno vprašanje, s katerim se ukvarja ves svet, ki razmišlja o trajnostnem razvoju, je, kako rešiti naravo. Danes pogosto govorimo o trajnosti kot o tehnologiji, energetske učinkovitosti ali zakonodaji. Frančišek pa vztraja, da nobena tehnična rešitev ne bo zadostovala, če ne bo človek spremenil svojega odnosa do sveta.

Ob tem se rojeva pomembno vprašanje: Kakšen človek lahko ohrani svet? Papež Frančišek pravi: »Številne stvari morajo spremeniti svojo smer, predvsem pa se mora spremeniti človek.« Bistvo ni le ekologija, ampak vzgoja človeka, ki bo sposoben živeti odgovorno v skupnem domu. Posebna vrednost publikacije je, da ne ostaja pri teoretičnih razmislekih, ampak predstavlja tudi konkretne vzgojne in pa-

storalne prakse, ki kažejo, kako je mogoče načela integralne ekologije uresničevati v vsakdanjem življenju.

Vsaka generacija prejme Zemljo kot dar in nalogo. Od nas je odvisno, ali bomo mlade naučili v naravi videti predvsem prostor izkoriščanja ali prostor občudovanja; predvsem vir dobrin ali skupni dom; predvsem predmet uporabe ali stvarstvo, ki nas vabi k spoštovanju, hvaležnosti in odgovornosti.

Ekološke krize ni mogoče rešiti zgolj z boljšo tehnologijo, učinkovitejšo zakonodajo ali novimi gospodarskimi modeli. Če bi bila okoljska kriza zgolj tehnični problem, bi jo rešili tehniki. Če bi bila predvsem pravni problem, bi jo rešili zakonodajalci. Če bi bila predvsem gospodarski problem, bi jo rešili ekonomisti. Papež Frančišek pa pokaže, da je to v svojem jedru kriza človeka – njegovega

Foto: Nataša Pezdir